

Hiány a költségvetésben

FEBRUÁR VÉGÉRE a költségvetésben 36,8 milliárd forintos hiány alakult ki azt követően, hogy a deficit már januárban elérte a 19,2 milliárd forintot. A második hónap végén a költségvetés bevétele 115,9 milliárd forint volt, viszont a kiadások összege 152,7 milliárd forintot tett ki – tájékoztatta a Pénzügyminisztérium a Magyar Távirati Irodát, kedden délután. A tájékoztatás szerint a februári hiány mind az időarányosnál, mind pedig a tavalyi második havi deficitnél magasabb. Egy hónap alatt gyakorlatilag a duplájára emelkedett. A kiadások összességében az időarányos szint körül alakultak, míg a bevételek attól 3 százalékponttal elmaradtak.

NEHEZ ÉVE VOLT tavaly a Vám- és Pénzügyőrségnek. A jugoszláv polgárháborús események miatti tetemes forgalom-növekedés volt a gondok fő oka. A közúti határátkelőhelyeken a kamionoknak sokszor 24 óránál is többet kellett várakozniuk, de talán még a tumultusnál is komolyabb problémát okozott, hogy a szokatlan helyzettel eljött a csempész aranykora. Skálájuk széles: a pitiáner vámcsalásoktól a kábítószer-csempészetig minden belefér... A szervezett bűnözés két legveszélyesebb tevékenysége a kábítószer- és s fegyverkereskedelem. Tavaly az ellenük folyó harcból is

sokkal nagyobb részt kellett felvállalnia a magyar határőrző szervezetnek.

MEGELÉGEDÉSSSEL FOGADTA a nemzetiségi kerekasztal azt a hírt, hogy a kormány visszavonta a nemzetiségi törvény tervezetét, és kész a további tárgyalásokra – hangoztatta a kerekasztal elnöke. A tárgyalásokon a törvénytervezetbe kell kerülnie többek között: minden kisebbségnek egyenlő jogokkal kell rendelkeznie, biztosított legyen számára az identitásválasztás szabadsága és a kulturális autonómia. Az is vitatott még, hogy mekkora összeg szükséges a törvény bevezetéséhez.

Az INVESTEL, az ír és a Magyar Állami Távközlési Vállalat ősszel alapított vegyes cége vállalja, hogy előteremti a tíz év alatt 5 milliárd dollárra becsült magyar telefonprogram teljes pénzszükségletét – mondta az MTI-nek Dublinban Anthony Flynn, az Irish Telecommunications Investments Plc (ITI) vezérigazgatója, egyszersmind az Investel első elnökhelyettese. Az 1 milliárd forintos alaptőkével létrehozott, tavaly novemberben bejegyzett Investel Rt. tulajdonosa 75,1 százalékban a Magyar Távközlési Vállalat (MATÁV), 4,8 százalékban magyar bankok és 20,1 százalékban az ITI.

Városunkban rendezik Vagyonvédelmi kiállítás és vásár

Szakemberek szűk köre irigykedve emlegethette eddig, az európai nagy városok londoni, isztambuli, madridi vagyonvédelmi kiállításait. Nyugat-európai országokban a biztonságtechnika eszközei, berendezései már régen a figyelem központjában állnak. Ha másért nem, hát, mert a biztosító társaságok egyszerűen kikövetelik: nem kötnek biztosítást némely vagyon- és személyvédelmi feltételek teljesítése nélkül.

A Csongrád Megyei Vagyonvédelmi Alapítvány képviselői partnert találtak az országban még nem látott méretű, szegedi vagyonvédelmi kiállítás és vásár megrendezéséhez. A vagyonvédelmi alapítvány a Szegedi Ipari Vásár Igazgatóságával június 5 és 7 között rendezi meg az első olyan hazai biztonságtechnikai börzét, amelyre például több mint 200 cég kapott meghívót. Amint a Szegedi Nemzetközi Kiállítás és Vásár, a vagyonvédelmi kiállítások is kétevente jelentkeznek: ezzel folyamatosan követhetők lennének a Magyarországon elérhető biztonságtechnikai termékek, és a szolgáltatások választéka.

A kiállítók részvételét egyetlen feltételhez kötik: magánsze-

mélyek 5 ezer, jogi személyek, cégek 10 ezer forinttal támogassák az alapítványt. Rendezési támogatás címén a tér fedett területén 2, szabad területén 1000 forintot kérnek négyzetméterenként. A részvételi, illetve az igényelt kiállítói területért járó rendezési támogatást egyaránt az MNB 289 – 98008 Vagyonvédelmi Alapítvány 34056 – 4. számú számlára lehet befizetni. (Az összegek az adóból leírhatók.) A jelentkezési határidő: március 31.

A Vagyonvédelem '92 című kiállítás bemutatkozási lehetőségét ad a rendőrségnek is. Elnek is vele, mondtották a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon.

MAG

Parlamenti jegyzet Kinek sósabb a könnye?

MÁROK TAMÁS

Napirend előtt „politikusként meg kellett szólalnom” – indokolta Zétényi Zolt (MDF) tegnap a Parlamentben, hogy miért kért lehetőséget napirend előtti felszólalásra. Ez azonban már 11 óra után történt, amikor a Tisztelt Ház több mint egy órája vitakozott Zétényi Zolt első megszólalásán. Az elévülési törvényjavaslat kidolgozója arról beszélt, hogy az Alkotmánybíróság ülésén nem fejtette ki véleményét, ezért ezt most teszi meg. Felszólalásában azonban inkább kérdéseket sorolt. A megsértett társadalom érdekében mit tesz a Parlament? Kinek sósabb a könnye? A salgótarjáni anyáké vagy az auschwitzieké? Ha az Alkotmánybíróság az elévülési törvény szövegét bizonytalannak találta, akkor hogy tudja elbírálni alkotmányosságát. Végül Zétényi Zolt kijelentette: „Rövid idő alatt előterjesztjük a megfelelő törvényszöveget.”

Az ezután kialakult vitában részint alapvető kérdések tisztázódtak, részint általános politikai deklarációk hangzottak el. Gaál Zoltán (MSZP) kérdésre meg tudtuk, a „mi” nem csupán a két előterjesztőt, Zétényi és Takács urakat jelenti, de az egész MDF-frakciót. Kónya Imre (MDF) arról beszélt, hogyha a múltban elkövetett cselekmények még nem évnültek el, azokat ma is üldözni kell. „A büntetés kiszabása azonban kizárólag a bíróságok feladata.” Fodor Gábor, a Fidesz parlamenti csoportjának nevében elmondta: megérti, hogy mind az előterjesztő, mind a kormánykoalíció számára problémát jelent, hogy az általuk támogatott törvénytervezetet az Alkotmánybíróság teljes egészében elutasította. Ő azonban már a betervezésre felhívta a figyelmet az alkotmányellenességre. A jogállamiság és az erkölcsiség szembeállítását veszélyesnek tartja, mert ez a logika oda vezet, hogy a jogállamiság erkölcstelen dolog.

Az érdemének tekinthető megnyilatkozások mellett azonban elhangzott számtalan általános megjegyzés is. Nehéz mit kezdeni azzal, hogy „a jövőt tekintjük célunknak és nem azt, hogy a múlttal leszámoljunk” (Tardos Márton, SZDSZ). Míképpen a rá válaszoló replika sem több politikai frázisnál: „A jövőt csak úgy lehet szolgálni, ha a múltat lezárjuk” (Kónya Imre, MDF).

Ami tehát ebben a röpke órában a Parlamentben elhangzott, azt részint jól ismerjük, részint két rövid mondatban összefoglalhatjuk.

Orbán Viktor, a Fidesz frakcióvezetője azt javasolja, napirend előtt csak a frakcióvezetők kaphassanak szót. Ésszerűnek tűnő javaslat.

Felvilágosító programra köteleznék a kormányt

A szexuális felvilágosító oktatás megszervezésére és támogatására szeretné kötelezni a kormányt a szabad demokráciák öt képviselője. Az önálló képviselői indítvány tevőli tegnap a Parlament szünetében sajtótájékoztatót ismertették és indokolták javaslatukat.

Rózsa Edit (képiünkön) elmondta, hogy a felmérések szerint a magyar lakosság egészségügyi és szexuális ismeretei igen alacsony szintűek. Az évi 94 ezer művi terhesség-megszakítás 15 százalékát fiatal nőkön végzik. Az adatok szerint az ifjú hölgyek 45 százalékának semmilyen információja nem volt a fogamzásgátlás módszereiről, 25 százalékuk pedig azt sem tudta, hogy a szex során teherbe lehet esni. Bükky Dorottya úgy vélte, e tárgyban benyújtott interpellációjára Andrásfalvy Bertalan művelődési miniszter „fele-

lőtlen választ adott”. A kérdést lényegében a család körébe utalta, elhárította az iskola, s ezen keresztül a kormány felelősségét. Szerinte ez tarthatatlan álláspont. A képviselő elmondta: Németországban például alkotmánybírósi döntés mondta ki e tárgyban az iskola felelősségét. Hódosán Rózsa hangsúlyozta, a Magyar Alkotmánybíróság határozata értelmében a Parlamentnek 1992. december 31-ig törvényt kell alkotnia az abortuszról. Ha ez nem születne meg, a jövő év első napjától az abortusz tilos lenne – még az anya életének védelmében is. A képviselő javaslatukkal a fogamzásgátlással kapcsolatos ismeretek oktatására, népszerűsítésére kívánták felhívni a figyelmet.

M. T.

Sansz

A megyei önkormányzat 18 alapítványa

Alapítvány magánszemély és ügynevezett jogi személy is létrehozhat. A volt Csongrád megyei tanácshoz, majd a megyei önkormányzathoz is számos kérelem érkezett, hogy csatlakozzon, illetve kezdeményezzen alapítványt. Az első ilyen jellegű támogatást még 1987 decemberében (az alapítványok létrehozását lehetővé tevő törvényerejű rendelet kiadása után jó két hónappal) szavazta meg a megyetanács: az egészségügyi ellátás színvonalának javításáért 500 ezer forint törzstőkével létrehozott Modern Medicina Alapítványt 100 ezer forinttal segítette. A következő évben 11 alapítvány születésénél bábáskodott a megyei tanács. A Feszty-körkép restaurálását, a kiállítási lehetőség megteremtését szorgalmazó alapítvány 60 millió forintos törzstőkéjéhez 5 millióval járult hozzá. A fiatalok egyéni és közösségi aktivitásának támogatását célul tűző Délmagyarországi Gyermekek és Ifjúsági Alapítvány 515 ezer forintos törzstőkéjéből 100 ezerrel részesedik. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület Technikai Fejlesztéséért Alapítványt 100, a JATE Csillagvizsgáló Alapítványt 50 ezer forinttal támogatta. A karitatív tevékenységet folytató Probitas Alapítványt 150 ezer forinttal és a Mercedes mentőautó üzemeltetési költségeihez való hozzájárulással segítette. Az állampolgári kap-

Alapítvány alapítvány hátán – mondtuk az elmúlt esztendőben, amikor hol ebben, hol abban az újságban szólítottunk fel közérdekű adakozásra. Az alapítványtevő láz 1987-től ragadta el az országot. Az akkor hozott törvényerejű rendelet nyomán az elmúlt négy évben több mint háromezer alapítványt tettünk – tartós és közérdekű célra.

csolatok fejlesztésére, a közös európaiság eszméjének népszerűsítésére létrehozott, az itt élő emberek új típusú szolidaritásának kialakítását ösztönző Bizalom Alapítványt 100 ezer forinttal támogatta. Az önkormányzati képviselők és a közgyűlési hivatali dolgozók oktatását, továbbképzését fedő Fórum Alapítványhoz a megyei tanács 150 ezer forintot adott. A Tiszatáj című folyóirat megjelentését támogató alapítványt létrehozásakor 1, majd 1991-ben további 2 millió forinttal segítette a megye. A szerb kapcsolatok ápolását, egy szegedi szerb intézet létrehozását kezdeményező Milos Crnjanski Alapítványt 500 ezer forinttal támogatta. A vagyonvédelmi eszközök, berendezések beszerzését és propagandáját középpontba állító alapítványhoz 200 ezer forinttal járult hozzá. Régi hagyományaink és az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkhoz fűződő történelmi emlékek megőrzése, gyarapítása, az emlékhely gondozása a

célja az Ópusztaszeri Árpád Alapítványnak, melyhez 150 ezer forint támogatást adott a megyei tanács.

Az önkormányzati testület érzékenységet és aktivitást igazolja, hogy tavaly összesen 6 alapítvány születésénél volt jelen. A termálvízkészletek komplex hasznosítását, környezetkímélő technológiák alkalmazását 500 ezer forinttal támogatta. A Progress Vállalkozásfejlesztő Alapítvány 4 millió 460 ezer forintos vagyonából 1 millió 500 ezerrel részesedik, s így vesz részt a vállalkozói kezdeményezések, az ezt ösztönző külföldi és belföldi pénzforrások felkutatásában, a vállalkozói kultúra és készség fejlesztésében. A megyebeli helyi önkormányzatok együttműködésének, fejlődésének és zavartalan működésének elősegítése, továbbá a művészeti alkotó tevékenység és az öntevékeny amatőr csoportok, a diák- és tömegsport támogatása, a közgyűlésben képviselt önkormányzatok átmeneti pénzügyi

likviditási problémáinak megoldása a 30 milliós vagyonnal létrehozott Csongrád Megye Önkormányzataiért Alapítványnak. A testület 1 millió forintot arra szánt, hogy az itteni farmer- és gazdaasszony képzést támogassa, hogy a társadalmi és gazdasági változásokhoz igazodó munkaerő struktúra alakuljon ki, a fiatalok szakképzése és családi életre nevelése javuljon. A Nagyalföld Alapítvány – melyet 500–500 ezer forinttal támogatnak az érintett megyék – a térség sajátosságain alapuló koordinált területfejlesztés tudományos megalapozását, a tudományos eredmények publikálását, a fejlesztések menedzselését, a kulturális értékek megőrzését és fejlesztését szolgálja. A megyei közgyűlés kezdeményezése, hogy a 10 millió forintos alapító vagyonnal létrehozott Életerdekési Alapítvány a megye nevelőotthonaiban és a gondozószülőknél nevelkedő, nagykorúvá vált fiatalok indulását anyagilag és erkölcsileg segítse. A megyei tanács, illetve a megyei önkormányzat a Probitas, a Bizalom és Fórum alapítvány kivételével a fennmaradó 15-nél alapító tagja. Összesen 53 millió 100 ezer forintot szánt arra, hogy sanszot, esélyt adjon ilyen vagy olyan közhasznú feladat megoldására.

Öböl

BOR. Nem árt figyelni. Íme egy tanmese a valóságból: A párizsi mérnök egy kelet-európai körúton beleszeret a magyarokba. A francia fővárosban ezután sokszoros erővel keresi honfitársainkkal a kapcsolatot, beiratkozik egy magyar nyelvi kurzusra, budapesti lapokat járát, rendszeres vendége a párizsi Magyar Intézet kiállításainak, koncertjeinek.

Munkája mérnökünket egy dél-francia városba szólítja. Hónapokra elzárva szerelmeitől, a magyaroktól.

Egy értekezleten meghallja, magyar szakember érkezik a céghez. A kapuban várja a keleti kollégát. Estére vendégségbe hívja, ami erre fel nagyon szokatlan, a lakására. Felesége süti-főz, ő a pincében válogatja a borokat. Kiválasztja a legmegfelelőbb évszámot a legjobbak közül. Az óráját lesi estefelé, hogy a legalkalmasabb pillanatban hozza föl a palackot, hiszen a hőfok nem másodlagos kérdés.

Megérkeznek a magyarok: mérnök és mérnökne. Következhet a szertartás: a bor „szobásítása”. A dugó eltávolítása után kicsit állni kell hagyni a palackot, hadd szokja a nedű az új környezetet. A házigazda tölt, forgatja a poharat, élvezi a színt, a bor gallériát, magába szívja illatát, tovább forgatja, lelke telve az innep ragyogásával.

A magyar a kólás üveghez nyúl és ráötöl a borra. A párizsi mérnök még aznap éjjel lemondja a budapesti lapokat, magyar tankönyveit a szemébebe hajítja, táviratban értesíti a párizsi iskolát, hogy nem folytatja tovább tanulmányait.

Mint mondtam: nem árt figyelni. Legyen ennyi a tanulság.

Dankó László

A Szegedi Akadémiai Bizottság pályázata

A régió kutatói számára az idén is pályázatokat hirdetnek a SZAB különféle szakbizottságai. Ezek mellett az akadémiai bizottság ügynevezett központi pályáteleket is meghirdet – két témában. Az egyik: A Szegedi Akadémiai Bizottság története; a másik: A régió tudományos támogatása az országos támogatás tükrében.

A szakbizottságok pályázati témáit lapunkban folyamatosan közöljük, elsőként a Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottság tíz pályátelelét: 1. A mássalhangzók osztályozása a magyar nyelvben; 2. A székely rovásírás kutatásának mai helyzete és további feladatai; 3.

A századforduló kisprózája; 4. Egy dél-alföldi település temetői sírjelei; 5. A szöveg-kultúra specifikus jegyeinek fordítási problémái; 6. Régi török államszervezetek; 7. Könyv- és olvasmánykultúra a 17. századi Magyarországon; 8. A névelővel ellátott viszonyzó (preposizione articolata) az olaszban; 9. Régi török hitvilág; 10. Jogi és kereskedelmi szak kifejezések a magyar és az olasz nyelvben.

Valamennyi pályamű beadásának határideje: 1992. szeptember 18. A további részletekről a SZAB-székházban (Somogyi u. 7.) lehet érdeklődni.

KÖZÉLETI NAPLÓ

MA

DR. VÁNYAI ÉVA alpolgármester, a 18. számú választókerület képviselője 15–17 óráig fogadóórát tart a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán (Széchenyi tér 11.).

HOLNAP

ÉRDEKEGYEZTETŐ FÓRUM KLÁRAFALVÁN. A helyi önkormányzat értesíti a Klárafalva közigazgatási területére kárpótlási igényüket bejelentetteket, hogy az érdekegyeztető fórum megalakulását 18 órakor tartja a kultúrházban. Aki a fórum munkájában részt kíván venni, feltétlenül jelenjen meg.